

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-08-91-T
Datum: 15. april 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Burton Hall, predsjedavajući
sudija Guy Delvoie
sudija Frederik Harhoff

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 15. aprila 2011.

TUŽILAC

protiv

MIĆE STANIŠIĆA I STOJANA ŽUPLJANINA

JAVNO

**ODLUKA KOJOM SE DJELOMIČNO ODOBRAVA ZAHTJEV JOVICE
STANIŠIĆA ZA PRISTUP POVJERLJIVOM MATERIJALU**

Tužilac protiv M. Stanišića i S. Župljanina

Tužilaštvo

gđa Joanna Korner
g. Thomas Hannis

Branioци optuženog

g. Slobodan Zečević i g. Slobodan Cvijetić za Miću Stanišića
g. Dragan Krgović i g. Aleksandar Aleksić za Stojana Župljanina

Tužilac protiv Jovice Stanišića

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branilac optuženog

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

I. UVOD I ARGUMENTACIJA

1. Pretresno vijeće II (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava "Zahtjev Jovice Stanišića za pristup povjerljivim materijalima iz predmeta *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina*", koji je odbrana Jovice Stanišića (dalje u tekstu: odbrana) podnijela 27. septembra 2010. godine (dalje u tekstu: Zahtjev). Tužilaštvo je odgovorilo 11. oktobra 2010. godine (dalje u tekstu: Odgovor).¹ Nisu odgovorile ni odbrana Miće Stanišića ni odbrana Stojana Župljanina.

A. Podnosilac zahtjeva

2. Odbrana traži pristup "svim povjerljivim *inter partes* materijalima" iz ovog predmeta.² Ona navodi da je "moguće da će te informacije biti od materijalne koristi za odbranu g. [Jovice] Stanišića jer su navodi protiv njega usko povezani s navodima u predmetu *Stanišić i Župljanin* i u znatnoj se mjeri s njima preklapaju".³ Odbrana tvrdi da se i za Jovicu Stanišića i Miću Stanišića, u ta dva predmeta Tužilaštva, navodi da su bili saučesnici "udruženog zločinačkog poduhvata uklanjanja 'većine nesrba [...] s velikih područja Hrvatske i BiH'"⁴ i da su "neki konkretni incidenti isti kao i incidenti navedeni u optužnici u predmetu *Stanišić i Simatović*, konkretno, navodi u vezi s događajima u Bosanskom Šamcu i Doboju 1992. godine."⁵

3. Odbrana traži da se izda nalog za "trajni" pristup povjerljivim materijalima.⁶ Odbrana navodi da nema prigovora "na to da se uskrati objelodanjivanje materijala na osnovu pravila 70, prema kojem se on ne objelodanjuje dok tužilaštvo strani koja je

¹ *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, Odgovor tužilaštva na zahtjev Jovice Stanišića za pristup povjerljivim materijalima u predmetu *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina*, 11. oktobar 2010. godine.

² Zahtjev, par. 1.

³ *Ibid.*

⁴ *Id.*, par. 4.

⁵ *Ibid.*

⁶ *Id.*, par. 6.

pružila informaciju ne podnese zahtjev za njegovo objelodanjivanje."⁷ Ona takođe "prepušta Vijeću da na osnovu svog diskrecionog ovlaštenja odluči da li da izda nalog za objelodanjivanje materijala u vezi s privremenim puštanjem na slobodu."⁸ Međutim, odbrana predlaže da bi, umjesto da tužilaštvu ili Sekretarijatu bude izdan nalog da pronađu zaštićeni povjerljivi materijal, "s obzirom na administrativnu pogodnost i efikasnost", za odbranu "bilo praktičnije da sav takav materijal ostane povjerljiv".⁹

4. Osim "uobičajenog objelodanjivanja elektronskim putem", odbrana traži da transkripti sadašnjih postupaka "budu objelodanjeni putem sistema elektronskog zapisnika *Livenotea* i da dokazni predmeti budu objelodanjeni putem elektronskog sistema za vođenje suđenja (e-court)".¹⁰ Tako bi, navodi odbrana, materijal bilo lakše pregledavati, što je bitan element korisnosti materijala.¹¹

B. Tužilaštvo

5. Tužilaštvo "priznaje da se ova dva predmeta djelomično preklapaju" i nema prigovora na to da se odbrani odobri pristup povjerljivim *inter partes* podnescima, transkriptima sa zatvorenih i djelomično zatvorenih sjednica, i dokaznim predmetima tužilaštva koji su uvršteni u spis pod pečatom.¹²

6. Što se tiče argumentacije odbrane u vezi s materijalom koji podliježe pravilu 70, tužilaštvo navodi da se to pravilo odnosi na odbranu i zahtijeva da se sve informacije dostavljene na osnovu tog pravila objelodanjuju podnosiocu zahtjeva tek "ako, i pošto, strana koja pruža informacije na to pristane".¹³ Tužilaštvo se "neće izjašnjavati o objelodanjivanju materijala u vezi s privremenim puštanjem na slobodu".¹⁴

⁷ *Ibid.*

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*

¹⁰ Zahtjev, par. 7.

¹¹ *Ibid.*

¹² Odgovor, par. 3.

¹³ *Id.*, par. 5, 6.

¹⁴ *Id.*, par. 7.

7. Tužilaštvo podržava zahtjev odbrane "da materijal bude u pogodnom elektronskom formatu", ali navodi da je to pitanje o kojem odlučuje Sekretarijat.¹⁵

II. MJERODAVNO PRAVO

8. Strana u postupku ima prvo da traži materijal iz bilo kog izvora, uključujući i materijale iz nekog drugog predmeta na Međunarodnom sudu, koji joj pomaže u pripremanju teze ako je podnosilac zahtjeva identifikovao ili opisao opšti karakter materijala i ako je dokazana legitimna forenzička svrha za taj pristup.¹⁶

9. Podnosilac zahtjeva mora pokazati postojanje legitimne forenzičke svrhe tako što će da dokaže "da postoji vjerovatnoća da bi pristup zatraženom materijalu suštinski pomogao molioocu u izvođenju dokaza ili da makar postoje dobri izgledi da bi mu pomogao".¹⁷ Da bi ustanovio postojanje "dobrih izgleda", podnosilac zahtjeva mora pokazati da postoji činjenični neksus između njegovog predmeta i predmeta iz kojeg su materijali zatraženi, kao što su "geografsko, vremensko ili drugo relevantno preklapanje"¹⁸, mada samo preklapanje možda nije ni dovoljno ni neophodno.¹⁹ Podnosilac zahtjeva ne smije na "nedozvoljeni način" pokušati doći do materijala,²⁰ ali nije potrebno da "nav[odi] konkretan razlog zbog kojeg postoji vjerovatnoća da će baš svaki od tih materijala bio od koristi".²¹

¹⁵ Id., par. 8.

¹⁶ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, Odluka po zahtjevu Momčila Perišića za pristup povjerljivom materijalu iz predmeta *Dragomir Milošević*, 27. april 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Dragomir Milošević* od 27. aprila 2009. godine), par. 4, gdje se upućuje na *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-A, Odluka po zahtjevu Jovice Stanišića za pristup povjerljivom svedočenju i dokaznim predmetima u predmetu *Martić*, na osnovu pravila 75(G)(i), 22. februar 2008. godine, par. 9. V. takođe *Tužilac protiv Krajišnika* predmet br. IT-00-39-A, Odluka po "Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Krajišnik*", 21. februar 2007. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), str. 4.

¹⁷ *Tužilac protiv Naletilića i Martinovića*, predmet br. IT-98-34-A, Odluka po zahtjevu Slobodana Praljka za pristup povjerljivim iskazima i dokumentima iz predmeta *Tužilac protiv Naletilića i Martinovića* i po najavi optuženog Jadranka Prlića da se pridružuje tom zahtjevu, 13. juni 2005. godine, str. 6.

¹⁸ Odluka u predmetu *Dragomir Milošević* od 27. aprila 2009. godine, par. 5; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Hadžihasanovića, Alagića i Kubure za pristup povjerljivom propratnom materijalu, transkriptima i dokaznim predmetima u predmetu *Kordić i Čerkez*, 23. januar 2003. godine, str. 4.

¹⁹ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka po Haradinajevom zahtjevu za pristup, Balajevom zahtjevu za spajanje sudskih postupaka i Balajevom zahtjevu za pristup povjerljivim materijalima u predmetu *Limaj*, 31. oktobar 2006. godine, par. 7.

²⁰ *Tužilac protiv Hadžihasanovića i Kubure*, predmet br. IT-01-47-AR73, Odluka po žalbi na odbijanje zahtjeva da se odobri pristup povjerljivim materijalima iz drugog predmeta, 23. april 2002. godine, str. 3.

²¹ *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevu Radivoja Miletića za pristup povjerljivim informacijama, 9. septembar 2005. godine, str. 4; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, IT-98-29/1-A,

10. Ako neko vijeće optuženom odobri pristup "povjerljivim dokaznim predmetima, iskazima svjedoka povjerljivog karaktera ili datim na zatvorenoj sjednici iz drugih predmeta koje je rješavao Međunarodni sud, njemu se ne bi smio sprečavati pristup dokumentima u spisu, podnescima, odlukama i transkriptima pretresa koji se možda odnose na takve povjerljive dokaze."²² Međutim, Pretresno vijeće mora "uspostavi[ti] razumn[u] ravnotež[u] između prava optuženog [...] i zaštite svjedoka i žrtava."²³

11. Materijal koji spada u djelokrug pravila 70 ne može biti objelodanjen optuženom u nekom drugom predmetu bez pristanka davaoca informacija.²⁴ Ovo ograničenje se odnosi na sve materijale dostavljene na osnovu pravila 70 i ne zavisi od toga da li su dotični materijali ranije korišteni kao dokazni materijal.²⁵

III. DISKUSIJA

12. Ovaj predmet i predmet protiv Jovice Stanišića preklapaju se geografski, vremenski i činjenično. Jovica Stanišić i Mićo Stanišić se obojica terete za učestvovanje u udruženom zločinačkom poduhvatu trajnog uklanjanja nesrpskog stanovništva iz republike bosanskih Srba Bosne i Hercegovine.²⁶ Pored toga, vremenski okvir iz optužnice protiv Jovice Stanišića obuhvata vremenski okvir u kojem su, prema navodima tužilaštva, Mićo Stanišić i Stojan Župljanin učestvovali u udruženom zločinačkom poduhvatu.²⁷ Odbrana je dakle pokazala da postoji činjenični neksus između dva

Odluka po zahtjevu Radovana Karadžića da mu se dozvoli pristup povjerljivom materijalu iz predmeta *Dragomir Milošević* (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Dragomir Milošević* od 19. maja 2009. godine), 19. maj 2009. godine, par. 11.

²² Odluka u predmetu *Dragomir Milošević* od 19. maja 2009. godine, par. 11.

²³ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po "Preliminarnom odgovoru optužbe i zahtjevu za razjašnjenje odluke po zajedničkom zahtjevu Hadžihasanovića, Alagića i Kubure od 24. januara 2003. godine" (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blaškić*), 26. maj 2003. godine, par. 26.

²⁴ Odluka u predmetu *Krajišnik*, str. 5 gdje se citira predmet *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Odluka po "Zahtjevu odbrane Rasima Delića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Blaškić*", 1. juni 2006. str. 8; Odluka u predmetu *Martić*, par. 12.

²⁵ Odluka u predmetu *Krajišnik*, str. 6.

²⁶ *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-PT, Obavještenje tužilaštva o podnošenju treće izmijenjene optužnice, 10. juli 2008. godine (dalje u tekstu: Optužnica protiv Jovice Stanišića), par. 12-13; *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, Druga izmijenjena objedinjena optužnica, 23. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*), par. 7.

²⁷ Optužnica protiv Jovice Stanišića, par. 11; Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, par. 10.

predmeta i ustanovila je forenzičku svrhu koja opravdava odobravanje pristup određenim *inter partes* materijalima u ovom predmetu.

13. Pretresno vijeće će odobriti pristup sljedećim dvjema kategorijama povjerljivih *inter partes* materijala, pod uslovima navedenim dalje u tekstu: prvo, svim transkriptima svjedočenja sa zatvorenih ili poluzatvorenih sjednica, i drugo, svim povjerljivim dokaznim predmetima predloženim na suđenju. Pretresno vijeće napominje da materijali dostavljeni na osnovu pravila 70 i dalje podliježu uslovima iz tog pravila i da pristanak pružaoca informacija mora biti pribavljeno prije svakog objelodanjivanja.

14. Pretresno vijeće se nije uvjerilo da postoje "dobri izgledi" da bi sljedeće kategorije *inter partes* materijala opšte gledano mogle pomoći Jovici Stanišiću u njegovoj odbrani:

- a) drugi transkripti sa zatvorenih i poluzatvorenih sjednica;
- b) povjerljivi podnesci strana u postupku; i
- c) odluke donijete na povjerljivom osnovu.

Uprkos tome, Pretresno vijeće i dalje vodi računa o tome da se odbrani, zbog toga što joj odobrava pristup transkriptima svjedočenja sa zatvorenih i poluzatvorenih sjednica i povjerljivim dokazima izvedenim tokom suđenja, "ne bi smio sprečavati pristup dokumentima u spis, podnescima, odlukama i transkriptima pretresa koji se možda odnose na takve povjerljive dokaze".²⁸ Pretresno vijeće će stoga razmotriti da li da izda nalog o objelodanjivanju materijala iz tih kategorija pošto za to bude podnijeta dodatno obrazložena molba. U svakoj takvoj molbi za pristup koja se eventualno podnese moraju biti identifikovani, u razumnoj mjeri i uz razumnu jasnoću, dokazni predmeti ili kategorije dokaznih predmeta koji se možda odnose na konkretna pitanja u vezi s dokazima i mora se pokazati postojanje legitimne forenzičke svrhe za pristup.

²⁸ Odluka u predmetu *Dragomir Milošević* od 19. maja 2009. godine, par. 11.

15. Sekretarijat je obavijestio Pretresno vijeće da iz tehničkih razloga nije izvodljivo da se povjerljivi materijal objelodani odbrani putem e-courta. Shodno tome, Sekretarijat će materijal dostaviti elektronskim putem.

IV. DISPOZITIV

15. Na osnovu pravila 54, 70 i 75, Pretresno vijeće:

1) **DJELOMIČNO ODOBRAVA** Zahtjev;

2) **NALAŽE** svim stranama u ovom predmetu da se sekretaru Suda kontinuirano identifikuje sljedeći *inter partes* materijal iz ovog predmeta radi objelodanjivanja odbrani Jovice Stanišića:

- a) svi transkripti svjedočenja sa zatvorenih i poluzatvorenih sjednica;
- b) svi povjerljivi dokazni predmeti predloženi na suđenju, koji ne podliježu odredbama pravila 70;

3) **NALAŽE** svim stranama u ovom predmetu da bez odlaganja obavijeste sekretara Suda koji dokazni materijal iz njihovog predmeta podliježe odredbama pravila 70 i da zatim smjesta stupe u kontakt s osobom ili tijelom koje je dostavilo taj materijal kako bi od njih tražili pristanak da se navedeni materijal na povjerljivoj osnovi objelodani odbrani Jovice Stanišića i da, u slučajevima njihovog pristanka na takvo objelodanjivanje, sekretara Suda periodički obavještavaju o pristanku;

4) **NALAŽE** sekretaru Suda da zadrži sav eventualni materijal iz odredbe 2) gore u tekstu, koji se odnosi na sve svjedoke čiji je identitet zaštićen nalogom za odgođeno objelodanjivanje, sve dok je uslov za odgođeno objelodanjivanje na snazi;

5) **NALAŽE** sekretaru Suda da odbrani Jovice Stanišića kontinuirano dostavlja:

- a) sav povjerljivi *inter partes* materijal koji su strane u postupku identifikovale u skladu s odredbom 2) gore u tekstu; i

b) materijal na koji se odnosi pravilo 70 nakon što relevantna strana u postupku obavijesti sekretara Suda da je pristanak davaoca informacija pribavljen u skladu s odredbom 3) gore u tekstu;

6) **NALAŽE** Jovici Stanišiću i svim osobama iz njegove odbrane da ne objelodanjuju ni javnosti ni nekoj trećoj strani nikakav povjerljivi, odnosno nejavni materijal objelodanjen iz predmeta Stanišić i Župljanin, uključujući identitete i prebivališta svjedoka, izjave ili transkripte, osim isključivo u ograničenoj mjeri u kojoj je takvo objelodanjivanje direktno i konkretno neophodno za pripremu i izvođenje dokaza Jovice Stanišića;

7) **NALAŽE** da se svim osobama kojima je povjerljivi, odnosno nejavni materijal objelodanjen zabrani da kopiraju, reprodukuju ili objavljuju povjerljive i nejavne informacije ili da ih objelodanjuju bilo kom trećem licu ili trećoj strani, da sve te osobe budu obaviještene o ovoj zabrani, kao i da te osobe moraju materijal koji im više nije potreban za pripremu izvođenja dokaza što prije vratiti odbrani Jovice Stanišića; i

8) **ODBIJA** Zahtjev u svim drugim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Burton Hall,
predsjedavajući sudija

Dana 15. aprila 2011. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]